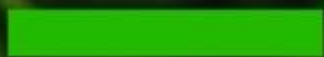

LAND OF THE CURIOUS

■ KOHTI FOSSIILIVAPAATA PROSESSITEOLLISUUTTA, 17.3.2026

METSÄ- JA KEMIANTEOLLISUUDEN KOHTALON YHTEYS

Tero Tynjälä

Professori, teknillinen termodynamiikka

LUT yliopisto

tero.tynjala@lut.fi

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

TERVANPOLTOSTA TIKKUVIINAAN JA KEMIKAALEIKSI 1500-1900

Aaltonen, E. Korteniemen tervamiilu ja ulkoilmapaja Tammelan Letkun kylässä.

Kansatieteen kuvakokoelma

Rehnstöm, Fredrik. Suomen ensimmäinen paperitehdas vuonna 1847.

Lähde:

https://fi.wikipedia.org/wiki/Frenckellin_aperitehdas#/media/Tiedosto:Tammerkoski_Frenckell.jpg

1900 luvun alkupuolella sulfittiselluloosatehtaiden ylijäämäsokeista valmistettiin metanolipohjaista sulfiittispiitä ja edelleen etyylialkoholia.

Lähde: Kari Jokinen, CC BY-SA

3.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=37154642>

Yli-Vakkuri, Yrjö, 1943. Armeijan kuorma-auto häkäpönttöineen. Kansatieteen kuvakokoelma

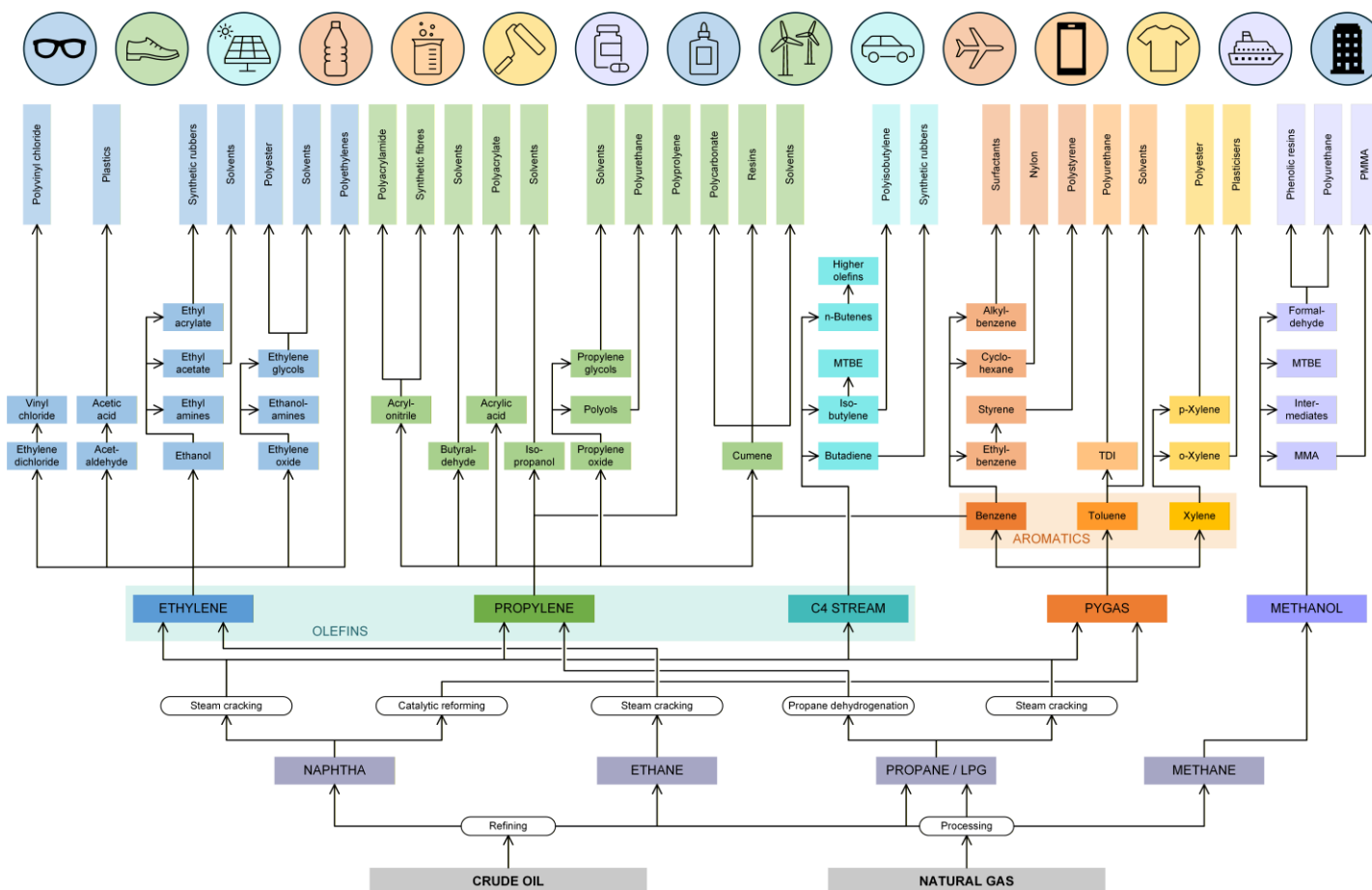
Typpi Oy:n tehdas Oulussa, 1952. Käytti alkuvaiheessa vedyn tuotantoon puukaasutusta ja jatkojalostus ammoniakiksi.

Wikimedia Commons

<https://picryl.com/media/typpi-oulu-1950s-9a6ffa>

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

FOSSIILISTEN NOUSU JA PETROKEMIAN 1900-LUKU

Petrokemikaaleja sisältyy 95 prosenttiin kaikista maailman tuotteista!

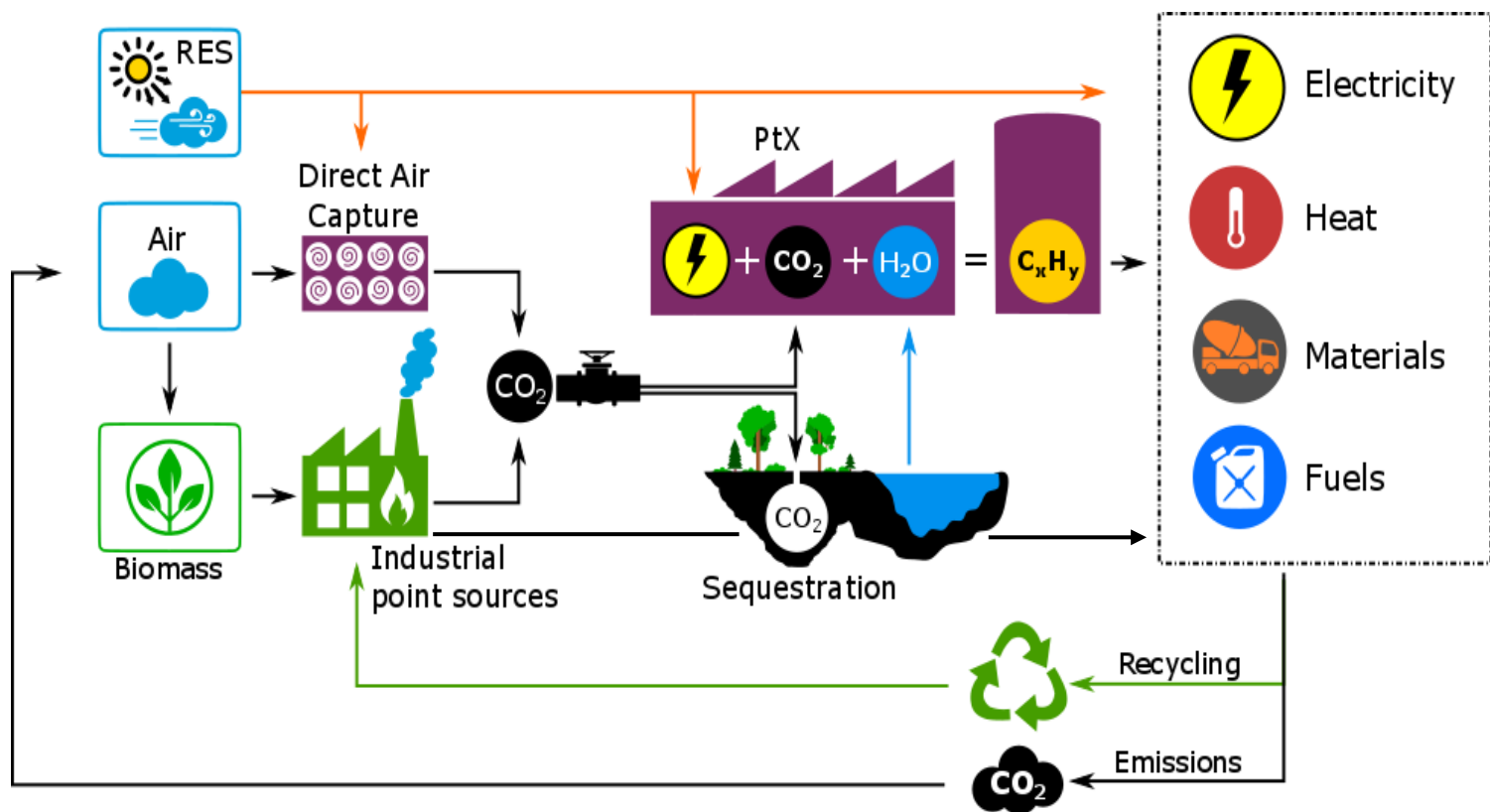
Bio- tai e-Metanoli voivat toimia peruskemikaalina kaikille nykyään fossiilisesta kaasusta ja öljystä tuotetuille petrokemian tuotteille, joko suoraan tai metanolista olefiineiksi (MTO) ja metanolista aromaateiksi (MTA) prosessireittien kautta.

Kuvan lähde: Petrochemicals Europe

<https://www.petrochemistry.eu/about-petrochemistry/flowchart/>

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

KESTÄVÄ TULEVAISUUS 2050 -

Kestävä järjestelmä

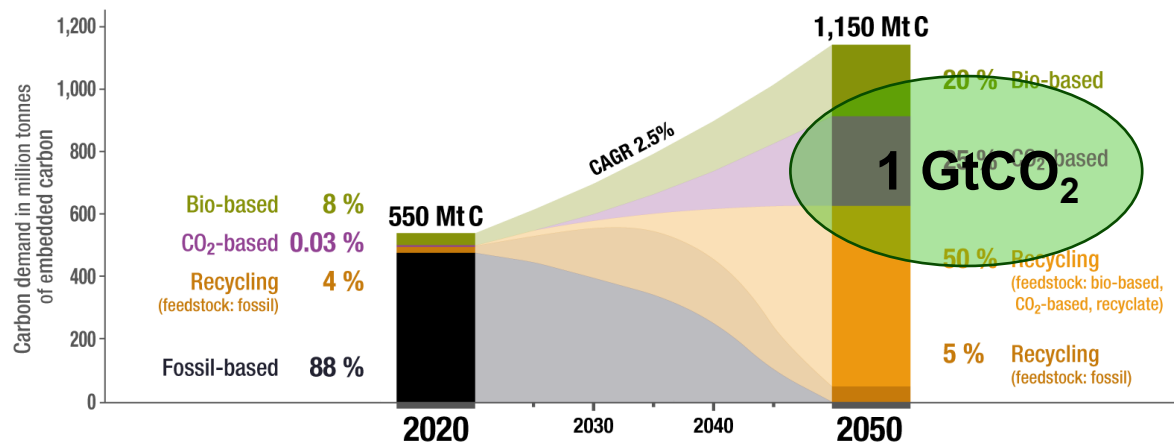
Lopulta ainoa kestävä järjestelmä on suljettu kierto, jossa materiaalit kierrätetään ja prosessien vaatima energia otetaan uusiutuvista lähteistä.

Esiteollisen ajan CO_2 pitoisuus voidaan saavuttaa CCS:n avulla.

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

BIOPERÄISEN HIILIDIOKSIDIN TARVE JA SAATAVUUS

Carbon Embedded in Chemicals and Derived Materials
updated nova scenario for a global net-zero chemical industry in 2050

available at www.renewable-carbon.eu/graphics

© NOVA-Institute.eu | 2023

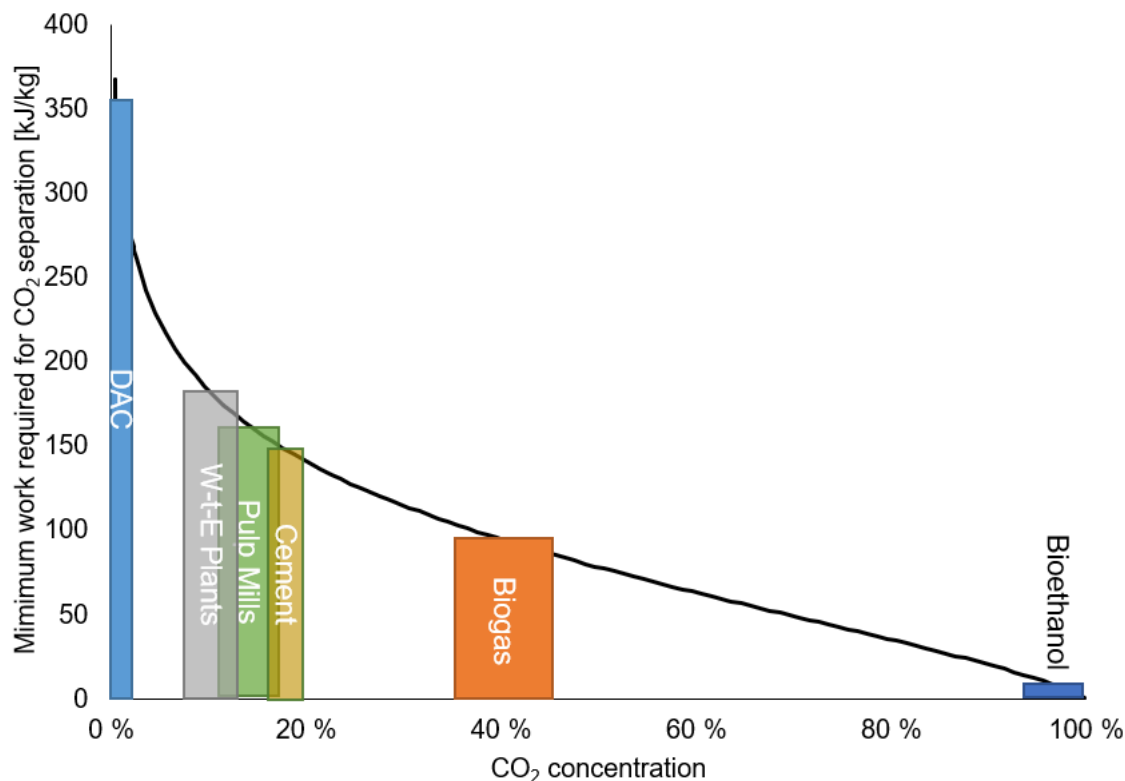
- Globaali CO₂ tarve fossiilisten korvaamiseksi noin 1 GtCO₂/vuosi vuonna 2050.
- Arvioitu globaali bioCO₂ tarjonta 320-370 MtCO₂/vuosi pääosin sellu- ja paperiteollisuudesta.¹⁾
- Suomen bioCO₂ lähteet (n. 30 MtCO₂), voisivat kattaa noin 5-10 % globaalista bioCO₂ tarjonnasta.

1) Maersk Mc:kinnley Moller Center fo Zero Carbon Shipping, 2024.
<https://www.zerocarbonshipping.com/publications/global-availability-of-biogenic-co2-and-implications-for-maritime-decarbonization>

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

HIILIDIOKSIDIN TALTEENOTTO

Hiilidioksidin erotuksen vaatima työ/kustannus riippuu hiilidioksidipitoisuudesta

- Rikkaita korkean CO₂ pitoisuuden (40-100 vol%, dry) lähteitä rajallisesti.
- Nykyinen erotuskustannus pistelähteistä (10-20 vol%) ~80-150 €/t.
- Ilmaerotuksen (DAC) kustannus (0,0004 vol%) ~600-1000 €/t
- Pistelähteet eivät riitä kattamaan tulevaisuuden CO₂ tarvetta, tarvitaan myös suoraa ilmaerotusta

⇒ **Tarkoittaa suurempaa kannattavuutta helpommin hyödynnettäville pistelähteille !**

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

JOHTOPÄÄTÖKSET

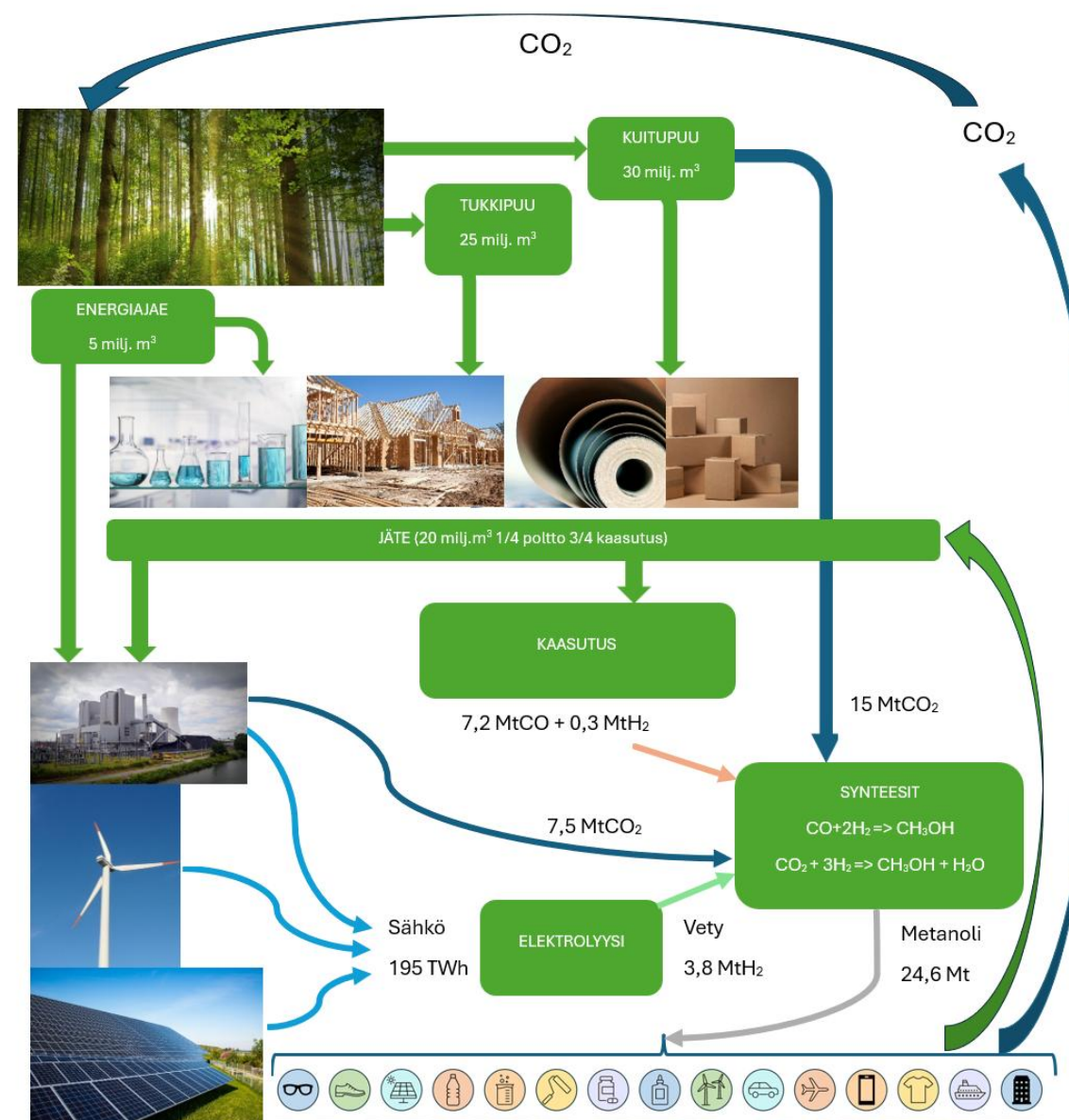
- » **Kaikelle Suomen bioCO₂:lle riittää markkinoita ja sille on mahdollista saada kilpailukyinen hinta!**
- » Suomen metsäteollisuustuotteiden viennin arvo 12 mrd € (2023).
- » Metanoliksi muutettuna 30 Mt bioCO₂ vastaa n. 20 Mt metanolia, markkina-arvo 10-20 mrd € (500 – 1000 €/t).
- » Tuotetun metanolin energiasisältö olisi noin 120 TWh, joka on noin kolme kertaa Suomen tieliikenteen energiankulutus (n. 40 TWh/a).
- » Hiilidioksidin hyötykäytöllä on mahdollista moninkertaistaa nykyinen metsäsektorin viennin arvo ja lisäksi lopettaa nykyinen n. 10 mrd €/a fossiilisten tuonti.

Kohti fossiilivapaata prosessiteollisuutta, 17.3.2026

TIKKUVIINAA VETYBUUSTAUKSELLA

- ⇒ Metsällä on jatkossakin suuri rooli Suomen taloudessa, hakkuiden määrä asetettava kestäväälle tasolle n. 60 milj.m³/a.
- ⇒ Biomassan suora käyttö materiaalina ja jatkojalostus mahdollisimman pitkälle korkean arvon kemikaaleiksi ja materiaaleiksi.
- ⇒ Hiilen kierron sulkeminen kierrätyksellä ja CO₂ talteenotolla sekä pistelähteistä että suoraan ilmakehästä.
- ⇒ Uusiutuva sähkö ja vety korvaavat suoraan fossiilisia siellä missä mahdollista (teliikenne, lämmön tuotanto).
- ⇒ Kulutuksen kohtuullistaminen, energian säästö, energia- ja materiaalitehokkuus.

LUT
University